

P R Æ F A T I O.

seculum quodque vel profecerit vel defecerit, licebit animadvertere. Neque enim tam hîc spectandum, quid quisque loqui semper debeat; quam quid quâque ætate homines dicere assueverint.

Id autem cum primis memorabile est, quod in XXX. Epistolâ prodiit Aldhelmus, de exteris ad capeffendum ingenii cultum cateruatim in Hiberniâ confluentibus: quæ ab illo ut Paradisus quidam aut novus Circulus lacteus depingitur; discientium opulans vernansque pascuosâ numero sitate lectorû, quemadmodum poli cardines astringeris micantium ornantur vibraminibus fiderum. Eò pertinet & Bedæ ille locus Histor. Ecclesiastic. lib. 3. c. 27. Erant in Hiberniâ multi nobilium simul & mediocrium de gente Anglorum, qui tempore Finani & Colmani Episcoporum, relictâ infulâ patriâ vel divinæ lectionis vel continentioris vitæ gratiâ illò secesserant. Et quidam quidam mox se monasticæ conversationi fideliter manciperunt: alii magis circumeundo per cellas magistrorum lectioni operam dare gaudebant. Quos omnes Scoti libentissimè suscipientes, victum eis quotidianum sine pretio, libros quoque ad legendum & magisterium gratuitum præbere curabant. Ut iis temporibus verissimum fuerit, quod de eadem Hiberniâ alibi pronuntiat idem: gentem fuisse innoxiam, & nationi Anglorum semper amicissimam.

Huc etiam spectat, quod de Agilberto Gallo, Occi-

)(3

den-

** Bed. lib. Hist. Eccl. cap. 26. quam eandem historiam lib. 1. de gestis Regum Angl. cap. 3. Guillelmus Malmesburiensis enarrans, Hibernense genus hominum innoxium genuinâ simplicitate, nil unquam mali molientis, appellat.*